

Latvijas Republikas un Neatkarīgā Militārā Hospitālā Svētā Jeruzalemes Jāņa, Rodas un Maltas Ordeņa divpusējās attiecības

Publicēts: 01.07.2021.

Latvijas Republikas un Neatkarīgā Militārā Hospitālā Svētā Jeruzalemes Jāņa, Rodas un Maltas Ordeņa divpusējās attiecības

Diplomātiskās attiecības starp Latvijas Republiku un Neatkarīgo Maltas Ordeni nodibinātas 1995.gada 15.augustā. Kopš 2020. gada 8. janvāra Latvijas vēstniece pie Neatkarīgā Maltas Ordeņa ir Elita Kuzma ar rezidenci Rīgā. Tradicionāli Latvijas vēstnieks pie Svētā Krēsla ir arī Latvijas vēstnieks pie Neatkarīgā Maltas Ordeņa. Latvijas vēstnieki pie Neatkarīgā Maltas Ordeņa ir bijuši Veronika Erte, Einars Semanis, Alberts Sarkanis, Atis Sjanīts un Aija Odiņa.

[Diplomātisko attiecību vēsture](#)

[Informācija par Maltas Ordeni](#)

[Ordeņa vēsture](#)

DIPLOMĀTISKO ATTIECĪBU VĒSTURE

Diplomātiskās attiecības starp Latvijas Republiku un Neatkarīgo Maltas Ordeni nodibinātas 1995.gada 15.augustā. Kopš 2020. gada 8. janvāra Latvijas vēstniece pie Neatkarīgā Maltas Ordeņa ir Elita Kuzma ar rezidenci Rīgā. Tradicionāli Latvijas vēstnieks pie Svētā Krēsla ir arī Latvijas vēstnieks pie Neatkarīgā Maltas Ordeņa. Latvijas vēstnieki pie Neatkarīgā Maltas Ordeņa ir bijuši Veronika Erte, Einars Semanis, Alberts Sarkanis, Atis Sjanīts un Aija Odiņa.

Savukārt Neatkarīgā Maltas Ordeņa vēstnieks Latvijā Alberto Bertoldi (*Alberto Bertoldi*) akreditējās 2017. gada 29. augustā.

No 2014.gada līdz 2017. gadam Neatkarīgā Maltas Ordeņa vēstnieks Latvijā bija Dr. Fabricio Vinači (*Dr. Fabrizio Vinaccia*), bet no 2007.gada līdz 2011.gadam - Dr. Johannes Baptists Pēteris Fišers - Holvegs. No 1996. gada līdz 2007. gadam Neatkarīgā Maltas Ordeņa vēstnieks Latvijā bija Dr. Pēteris Barons van Firstenberg.

Notikusi vizīšu apmaiņa starp Latviju un Neatkarīgo Maltas Ordeni. Latvijas prezidents G. Ulmanis piedalījās Neatkarīgā Maltas Ordeņa pastāvēšanas 900 gadu jubilejā 1999.gadā. Neatkarīgā Maltas Ordeņa lielhospitaljērs (jeb veselības ministrs), brīvkuņģis Albrehts fon Bēzelagers apmeklēja Latviju 2004.gadā. Latvijas ārlietu ministrs A.Pabriks apmeklēja Neatkarīgo Maltas Ordeni 2007.gadā.

2010.gada 15.septembrī ārlietu ministrs A.Ronis tikās ar Neatkarīgā Maltas Ordeņa otro augstāko amatpersonu Galveno Komturu Džerado Herkolani Fava Simonetti.

No 2008. gada 27. līdz 31.oktobrim oficiālā vizītē Latvijā uzturējās Neatkarīgā Maltas Ordeņa prezidents Lielmestrs Fra' Metjū Festings. Lielmestra vizītes laikā starp Latviju un Neatkarīgo Maltas Ordeni tika parakstīts Saprašanās Memorands ar mērķi radīt juridisko ietvaru ilgtermiņa sadarbībai sociālajā, humanitārajā un veselības jomā.

1994.gadā vēl pirms diplomātisko attiecību nodibināšanas Neatkarīgā Maltas Ordeņa Palīdzības Dienests, kas bija Neatkarīgā Maltas Ordeņa struktūrvienība Latvijā, uzsāka sniegt atbalstu Latvijas maznodrošinātajiem iedzīvotājiem. Tas darbojās Latvijā līdz 2005.gadam. Ordeņa nodomā dienests atbalstīja Latvijas iedzīvotājus ar precēm, medikamentiem, literatūru, piemēram, Neatkarīgā Maltas Ordeņa Palīdzības Dienests veica pārtikas piegādi un 24 stundu transporta nodrošinājumu invalīdiem. Tas arī atbalstīja sociālo virtuvi bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem Rīgas iedzīvotājiem, sociālās integrācijas projektus garīgi

slimiem cilvēkiem un bijušajiem ieslodzītajiem, kā arī dienas centrus bērniem no sociāli nelabvēlīgām ģimenēm. Šajā laikā Neatkarīgais Maltas Ordenis ieguldīja Latvijā ap 7 miljoniem EUR.

INFORMĀCIJA PAR NEATKARĪGO MALTAS ORDENI

Mūsdienās Neatkarīgais Maltas Ordenis ir nozīmīga Romas katoļu baznīcas humānās palīdzības organizācija, kas vienlaicīgi ir starptautisko tiesību subjekts ar tiesībām dibināt diplomātiskās attiecības un slēgt līgumus. Neatkarīgajam Maltas Ordenim šobrīd ir arī novērotāja statuss vairākās starptautiskās organizācijās. Ordeņa nodibināto diplomātisko attiecību skaits ar valstīm ir strauji pieaudzis īpaši pēdējo desmit gadu laikā – pašlaik ordenis ir nodibinājis diplomātiskās attiecības ar 110 pasaules valstīm.

Neatkarīgā Maltas Ordeņa devīze ir *Tuitio Fidei et Obsequium Pauperum* („aizstāvēt ticību un kalpot nabadzīgajiem”) - rūpes par fizisko un garīgo labklājību ir bijusi pamats Neatkarīgā Maltas Ordeņa ilgajā kalpošanas vēsturē. Neatkarīgā Maltas Ordeņa darbs ir vērsts uz sociālo problēmu risināšanu – veselības aprūpi, invalīdu, bezpajumtnieku, bāreņu, vecu cilvēku apgādi, kā arī izglītības jomā – mācību literatūras izdošana, vidējā medicīniskā personāla apmācība. Ordeņa biedri palīdz dabas katastrofās cietušajiem. Šobrīd īpaša uzmanība tiek pievērsta palīdzības sniegšanai patvēruma meklētājiem.

Ņemot vērā ordeņa reliģisko raksturu, tradicionāla ir ordeņa sniegtā palīdzība Lurdā un Asizē, lai nodrošinātu invalīdiem pieeju svētvietās. Ordenis dažkārt ir uzņēmies arī starpnieka lomu konfliktu situācijās (bijušajā Dienvidslāvijā, Kosovā). Lielākie centri ir Īrijā, Francijā, Vācijā, Beļģijā, Šveicē, ASV.

Ordenī ir 13 000 biedru (ordeņa kavalieru un dāmu), 80 000 pastāvīgo brīvprātīgo, 15 000 medicīnas darbinieku (ārsti, medmāsas, sanitāri, ārkārtas situāciju mediķi). To mērķis ir palīdzēt veciem cilvēkiem, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, bēgļiem, bērniem, bezpajumtniekiem, neārstējami slimajiem, lepras slimniekiem visos piecos kontinentos visā pasaulē, neņemot vērā rasu un reliģijas atšķirības. Ordeņa darbība notiek vairāk nekā 200 slimnīcās 120 valstīs - medicīnas centros, ārkārtas situāciju centros, kur palīdzība tiek sniegta vismaz septiņiem miljoniem cilvēku. Pastāvīgas ordeņa palīdzības sniegšanas vietas ir 55 valstīs.

ORDEŅA VĒSTURE

Ordenis ir ceturtais vecākais reliģiskais ordenis pasaulē. To dibinājis brālis Gerards 1099.gadā Jeruzalemē kā Svētā Jāņa slimnīcas ordeni. 1113. gada 15.februārī ar pāvesta Pashāla II bulu ordenis tika ņemts Svētā Krēsla protekcijā. No 1126.gada ordenis sāka iezīmēt savu identitāti – slimo un svētceļnieku, bet vēlāk kristiešu zemju aizsardzību pret musulmaņiem. Kad musulmaņi ordeni padzina no Jeruzalemes, par tā mājvietu kļuva Kipra, tad Rodas sala, līdz imperators Kārlis V piešķīra ordenim Maltas salu, kur tas piedzīvoja lielāko uzplaukumu savā vēsturē. 1834.gadā Napoleons ieņēma Maltas salu, pēc sakāves Maltas salu ieguva Lielbritānija, taču par ordeņa centru kļuva Roma, kur arī tagad atrodas ordeņa galvenā mītne. Ordenim Romā ir ekstrateritoriāls statuss. Maltai iegūstot neatkarību 1964.gadā, uzsākās sarunas par nelielas autonomas teritorijas piešķiršanu ordenim, kas tagad ir īstenojies.

Lai kļūtu par ordeņa biedru, jābūt katolim, jāievēro godīgs dzīves veids, jābūt materiālai labklājībai, nopelniem ordeņa labā, un arī tad iespējams iekļūt tikai zemākās trešās kārtas grupā. Augstākās grupas tiek rezervētas aristokrātijai ar 200 gadu seniem radurakstiem. Agrāk privilēģētā kārtā atradās itāļi, tagad jebkurš aristokrāts var iesniegt savas dzimtas koku līdz ceturtajai paaudzei un morālo raksturojumu ordeņa izvērtējumam. Kandidatūra tiek apstiprināta tikai ar Svētā Krēsla atļauju. Otrās un trešās klases biedri var dzīvot privātu dzīvi. Par mūku var kļūt dodot svinīgu zvērestu un tiekot pārceltam uz pirmo klasi. Vadošus amatus drīkst ieņemt tikai tie ordeņa biedri, kuri salikuši mūža solījumus, personiskais īpašums jānodod kopienai.

<https://www.mfa.gov.lv/lv/latvijas-republikas-un-neatkariga-militara-hospitala-sveta-jeruzalemes-jana-rodas-un-maltas-ordena-divpusejas-attiecibas>